

Bijlage 10

Vergadering	: Algemeen Bestuur
Datum	: 3 juli 2019
Betreft	: Nota beleidsplan 2019-2022
Voorstel	: Beleidsplan vaststellen

In de vorige vergadering van het Algemeen Bestuur (dd. 15 nov. 2018) is het beleidsplan besproken. Besloten is toen het plan aan te vullen met de toen nog ontbrekende financiële paragraaf en nogmaals te agenderen.

De financiële paragraaf is inmiddels toegevoegd. Hieronder volgt een korte toelichting op het plan waarbij de speerpunten van beleid voor de komende jaren nogmaals naar voren worden gehaald en de belangrijkste doelen worden benoemd.

TIJDREIZEN, beleidsplan 2019-2022:

De toegang voor inwoners tot het Regionaal Archief is enorm vergroot. Vooral omdat zij vanuit huis digitaal steeds meer informatie kunnen vinden. Vele gegevens hebben wij al via internet beschikbaar gesteld. We willen graag in de komende jaren nog meer archief digitaliseren en via onze website doorzoekbaar maken. Ook aan scholen bieden wij deze service. Dit is een van onze speerpunten. U vindt het terug in dit beleidsplan.

In 2019 beginnen we met het digitaal geschiedenislokaal. We bewaren vele kilometers lokale historische bronnen, zoals foto's, documenten, tekeningen, plattegronden, boeken en filmfragmenten. Van alle dorpen en steden uit onze regio. Om die bronnen zo goed mogelijk beschikbaar te maken voor het onderwijs, lanceren wij het 'digitaal geschiedenislokaal'. Daarin brengen we lokale bronnen tot leven. In thema's die aansluiten op de bestaande leerlijnen in het onderwijs. De leerlingen, docenten en andere gebruikers kunnen hiermee direct aan de slag. Vooral de gegevens en beelden uit de eigen omgeving zullen erg aanspreken.

Wie digitaal werkt zal digitaal moeten archiveren. Dit geldt zeker voor de gemeenten, die binnenkort hun eerste digitale archieven over zullen gaan brengen naar het Regionaal Archief. Om daarop voorbereid te zijn wordt samen met de gemeenten hard gewerkt aan het inrichten van een digitaal depot, het *e-depot*. We lopen daarmee in de voorhoede van archievenland. Producten die daarbij worden ontwikkeld, zoals de *Monitor Digitale Archieven*, vinden zelfs veel navolging. In de komende tijd zullen de eerste digitale archieven hun weg vinden naar ons e-depot. Een goed toezicht op de vorming van deze digitale archieven is daarbij van groot belang. Daarmee garanderen we dat de belangrijke informatie wordt bewaard en goed raadpleegbaar en vindbaar blijft. Daarom zal onze wettelijk inspectietaak aangepast worden op de ingewikkelde en risicovolle situatie van vandaag, waar de transitie van papier naar digitaal nog in volle gang is.

Ons archief is heel toegankelijk, voor iedereen. We maken actief gebruik van de moderne communicatiemiddelen, zoals social media. Op dat gebied zijn we een van de actiefste archiefinstellingen in Nederland. Met berichten op facebook, instagram en twitter worden mensen verleid om zich te verdiepen in hun eigen regionale geschiedenis.

Ook in de traditionele media vind je ons met grote regelmaat terug. Onze wekelijkse bijdrage in de Alkmaarse Courant, 'Dat was toen', wordt gretig gelezen. Uit de vele positieve reacties blijkt de

waardering van de krantenlezers. Dat geldt ook voor de deelnemers aan onze cursussen, workshops, lezingen en andere activiteiten. Op deze manier brengen we de geschiedenis over het voetlicht, stimuleren we het eigen onderzoek en tonen we de schatten die in onze depots bewaard worden.

Hieronder geven wij eerst een algemene inleiding op ons beleidsplan. Daarna volgt een toelichting op onze ambitie en de drie speerpunten.

Algemeen

In het beleidsplan 2019-2022 worden allereerst de missie, visie en doelstellingen van het Regionaal Archief voor de komende vier jaar beschreven (H.1). In de daaropvolgende vier hoofdstukken werken wij de tactische doelstellingen stuk voor stuk uit in operationele doelstellingen. We houden rekening met de dynamische omgeving waarin we opereren, die een continue aanpassing aan de wisselende en nieuwe vragen en verzoeken van onze klanten vraagt.

Wat is onze ambitie?

Onze maatschappelijke rol is groot. Wij zorgen voor betrouwbare en toegankelijke archieven. De informatie uit die archieven is onmisbaar om het openbaar bestuur en de democratie goed te laten functioneren. En het is nodig om heden en verleden te kennen en te begrijpen. Om onze rol goed in te kunnen vullen is een goed geordend en duurzaam toegankelijk archief belangrijk. Alleen dan kan het archief een rol (blijven) spelen bij het zich verantwoorden van de overheid voor bijvoorbeeld de rechtzoekende inwoner.

Dit geldt zowel voor de oude, papieren archieven als voor de digitale archieven die nu gevormd worden. Binnen afzienbare tijd wil het Regionaal Archief zo ver zijn dat ook 'digital born' archief goed bewaard wordt en direct beschikbaar komt voor de klant.

De grootste vraag van de inwoner, gemeenten, onderwijs en andere instellingen richt zich op historische gegevens, gebeurtenissen, beelden en ontwikkelingen. De collectie van het Regionaal Archief is een belangrijk onderdeel van ons cultureel erfgoed. We streven ernaar om de inwoners van onze gemeenten op een laagdrempelige en aantrekkelijke manier kennis te laten maken met de eigen lokale geschiedenis. Zowel door de actieve communicatie met de inwoners, als door het beschikbaar stellen van de historische informatie via onze website. Dat laatste doen we door het doorgaan met het scannen van de papieren archieven waar veel vraag naar is. Maar ook de individuele klant zijn we ter wille, door het scannen van archiefstukken waar deze specifiek naar op zoek is.

In dit beleidsplan hebben we drie speerpunten gevat die verband houden met het digitaal beschikbaar stellen van het archief.

Speerpunten

Centraal in onze doelstellingen staan uiteraard de wettelijke taken die het Regionaal Archief namens de aangesloten gemeenten uitvoert. Dat is met name het toezicht op de (digitale) archieven die bij de gemeente in beheer zijn. Ook gaat het om het beheer over en beschikbaar stellen van de archieven die zich al bij het Regionaal Archief in het depot bevinden en in het e-depot opgenomen zullen worden. Daarbij streven we naar een efficiënte aanpak, die een zo groot mogelijk bereik heeft. Op die manier geven we kracht aan de wettelijke bedoeling, dat de informatie uit het archief voor zoveel mogelijk mensen en op eenvoudige wijze, digitaal, beschikbaar is. We gaan uitstekend om met moderne communicatiemiddelen en streven naar nog meer toegankelijkheid.

Drie speerpunten die we daarbij voor de komende jaren naar voren willen halen, zijn:

1. **Ontwikkeling en inrichting van het E-depot**

Bij de gemeenten wordt steeds meer digitaal gewerkt. Met als resultaat digitale archieven. Deze zijn nu nog bij gemeenten in beheer, maar binnenkort zullen de eerste in ons e-depot opgenomen worden. Zo kunnen ze voor lange tijd goed bewaard en leesbaar gehouden worden. In de beleidsperiode sluiten de gemeenten op het e-depot aan, en zullen we met hen de dienstverlening afstemmen. Met het oog op deze aansluiting en de risicovolle hybride archivering (papier en digitaal tegelijk) is het extra belangrijk om de wettelijke advies- en toezichttaak goed uit te voeren. Dat vooral ten aanzien van archieven die nog bij de gemeente in beheer zijn. Het is noodzakelijk om daarvoor over voldoende capaciteit te beschikken. Hiertoe zal *het inspectiebeleidsplan geactualiseerd* worden;

2. **Digitaliseren**

In het kader van de wettelijke taak 'beschikbaarstelling' zetten we het digitaliseringsbeleid voort. Hierbij hebben we als concreet doel geformuleerd: het uitvoeren van een pilot voor het **digitaliseren op verzoek**¹. Hiermee wordt de gebruiker zelf aan het roer gezet. Daarnaast gaan we voort met het planmatig digitaliseren van de meest geraadpleegde bronnen. Ook het zoveel mogelijk beschikbaar stellen van de datasets als 'open data' staat voorop;

3. **Website 'Geschiedenislokaal'**

Via sociale media, educatie en andere activiteiten en publicaties brengen we de regionale geschiedenis onder de aandacht van het brede publiek. Concreet doel voor 2019 is het ontwikkelen van de **website 'geschiedenislokaal'**, een 'online bronnenbox' waarmee ook scholen die niet in de nabijheid van het archiefgebouw gelegen zijn, op een toegankelijke manier gebruik kunnen maken van de bij het archief aanwezige bronnen. Deze laagdrempelige toegang sluit aan op de bestaande leerlijnen. Zoals in de inleiding gemeld, brengen we op deze manier de lokale bronnen tot leven. Themagericht kunnen zowel docenten als leerlingen en belangstellenden hiermee aan de slag.

Deze drie speerpunten zijn gericht op een doelmatig beheer van de archieven en het efficiënt bedienen van de vraag van de klant uit de regio. Hiermee versterken wij onze rol in kennis en waardering van het cultureel erfgoed.

Financiën

Voor de financiën is uitgegaan van het huidige budget. De financiële risico's komen overeen met de in de Begroting 2020 opgenomen risico's: het wegvallen van eigen inkomsten uit het depotgebruik door derden en risico's bij de ontwikkeling van de e-depotvoorziening. Eventuele financiële gevolgen van de (toenemende) vraag naar het 'digitaliseren op verzoek' zijn eerder in een aparte nota belicht.¹

Voorstel: Beleidsplan 2019-2023 (<i>Tijdreizen</i>) vaststellen.

---

¹ Zie: *Notitie Digitaliseren op verzoek*, behandeld in de vergadering van het Algemeen Bestuur, dd. 15 november 2018.